

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus Evangelii: De qua natus est Jesus. Matthæi cap.1.
Thema: B. V. Mariam sine macula conceptam esse probatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

IN FESTO IMMACULATÆ CONCEPTIONI B. V.

CONCIO PRIMA.

Textus. *De qua natus est JESUS.* Matth. cap. 1.

Thema. Beata MARIAM Virginem, sine macula conceptam esse probatur.

Exordium.

N insigni templo Saronensi, Mariam Virginem sine labore conceptam, è lili symbolo dignoscere licet, quod spinis circumdatum epigraphen refert: *Augent, indecora, decorum.* Spinæ inquam candorem lilii: *Lilium Virgo Maria à Sponso Cantic. 2, intitulatur: Sicut liliū inter spinas, sic amica mea inter filias Adæ.* Lilium Maria, ob nimium candoris decorum, unde S. Epiphanius lib. de laud. Mariæ: *Virgo est liliū immaculatum, sublimior Angelis facta est, superior ipsis Cherubim, & Seraphim, placens Christo Regi à Deo in honore est habita, tanquam ancilla digna, & sancta Mater.* Mater immaculata. Per pulchrè Serlogus: in Cantic. Vestigio 18. §. 1.n. 8. *Nam sicut mirabile est inter sancticas, & ferruginea, liliū undequaque formosum, & blandulum, & candidum prodire, sic superbum fuit, corrupta generis humani massa, cunctisque spinae originalis delicti transverberatis, Mariam absque nexo concepi.* Eleganter scribit Adam à S. Victore de Immaculata Concept. Virg. in assumptione: *Flos de spinis, spina carens, flos spineti gloria.* Petrus Damiani de laud. Virg. inquit: *Germinavit Virga fuisse, ac de tortuosa radice generis humani in rectitudinem erumpens, omnem ignorat nodositatem.* Mater est immaculata: Verba sunt Origenis, hom. I, in diversi. *Mater incorrupta, mater intacta, que neque persuasione serpantis decepta est, neque ejus afflatibus venenosis in S. Augustin, facta est.* De hac (sacratissima inquam Virgine Maria) proper hono-

honorem Dei, nullam prorsus cum de peccatis agitur, habere volo
questionem. perorat S. Augustinus. Audiamus & S. Thomam in S. Thomae
sententiis dist. 44 quæst. unica, ar. 3. ad tertium: *Potest aliquid in- Aquinas.*
creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si
nulla contumaciam in peccato inquinaturum sit, & talis fuit B. Virginis pu-
ritas, qua à peccato originali, & actuali immunis fuit. Concludo
cum Idiota de contemplat. B. V. cap. 2. *Tota pulchra es in tua con-*
ceptione, ad id solum effecta, ut templum Dei esses Altissimi: tota ^{Idiota,}
pulchra es generatione Verbi Divini, qui est splendor paternæ gloriae,
qui est candor lucis aeternæ, & speculum sine macula. &c. Tota igitur
pulchra es Virgo glorioissima, non in parte, sed in toto, & macula
peccati sive mortalis, sive venialis, sive originalis non est in te, nec
unquam fuit, nec erit; sed adeo tibi omnis gratia naturalium bo-
norum, spiritualium charismatum, & cœlestium donorum. Implo-
rata S. Spiritus gratia, Conceptibus per pulchris Mariam Virginem
sine labe conceptam probabo.

CONCEPTUS I.

S. Joannes Evangelista narrat: cap. 19. *Stabat & juxta crucem* ^{Confirmatio}
JESU, mater ejus. Mysterio plenum est, quod Virginem sub cruce
Seare dicat: Concavit cœlum, devolvitur terra, & dum arbor
crucis erigitur, cadit lux solis, obnubilatur dies, cuncta fatentur
casum, & quassata jacent, sola Mater stat immota: Stabat juxta
crucem JESU Mater ejus. Cur stat sub cruce, cum pietatis offici-
um, & maternus amor exposceret, dolore concuti, contristatam,
& dolentem gemitus pondere sterni, & quassari? Ast obruant licet
immensi dolores materna viscera, transverberent medullas, non
cadit mater, concusso mundo stat sub cruce immobilis: cur stat adeo
firma, & fixa? dicam causam ex S. Anselmo: hic Sanctus docet in
Cant. 8. Crucem, in quam affixus fuit Christus Dominus, ex illo ligno
arboris illius, de qua Adam & Eva fructum vetitum comedentes ce-
ciderunt, in peccatum originale totum genus humanum præcipita-
runt, compactam, ac fabricatam fuisse: Verba S. Anselmi sic so-
nant: *Legitur in libris Græcorum, quod de eisdem arbore, in qua pec-
cavit Adam, ramus quidam attatus fuerit Ierosolymam, & ibi*
plantatus excreverit in magnam arborem, de qua postea facta est crux
Domini, ut ex quo mors venerat, eodem vita reparetur. Sub cruce,

sub illa arbore stat Maria , sub qua totum genus humanum concidit ; indicando ; communis casus ruinam se non sentire , sub arbore ubi omnes homines conciderunt ob culpam , Mariam stare immobilem per gratiam . Stat B. Virgo sub crucis umbra , ut lethale umbraculum , quod omnes profligavit , Ipsi Virginis minimè nocuisse colligatur , & immaculata , immunis à peccato Adæ intelligatur .

CONCEPTUS II.

Dilectus in Canticis Sponsam : B. V. Mariam sœpius *Amicam* vocat , *Amica mea , formosa mea* , Cantic. 2. & cap. 5. Cur signatè *Amicam* vocat ? Amicitia , ab amore , conjunctione cordium , derivatur , amicitia omne odium ac rancorem excludit ; Amica ergo vocatur Maria , ut quam Deus semper amavit , dilexit , ei conjunctus fuit , quam culpæ expertem nunquam odit , nunquam aspernabatur , hinc immaculata , quæ primordialem gratiam , quam reliqui homines perdiderunt , feliciter semper retinuit , conservavit . *Quæ enim sanctificata in utero , ac ab omni labe originalis fuerat liberata , gratia plenitudinem , quam mente perceperat , portendebat exterius , Illam profectò adhuc in matris utero decubantem adamavit Verbum , sibique in Genetricem elegit , ut post super abundantiam benedictione preventam , jamque S. Spiritus magisterio deputatam . Perorat S. Laurentius Justinianus , serm. de Nativ. B. Virginis ,*

CONCEPTUS III.

Angelus ad Mariam inquit : Luc. cap. 1. *Ave gratia plena : Et iterum : Spiritus Sanctus superveniet in te : & superaddit ; Invenisti enim gratiam apud Deum . Omnia hæc verba sunt mysteriis plena : Ave , dicit Angelus ad Mariam , hoc verbum AVE , S. Bonaventura in speculo , & S. Thomas de salutatione Angelica sic explicant : AVE : nempè , A , esse particulam negativam , & VE , idem esse ac VÆ , quasi Angelus dicat per AVE , o Maria , A , te , est omne VÆ ; VÆ autem ex peccato oritur , ita Albertus Magnus lib. de laud. Virg. Ex peccato secutum est triplex vœ ; vœ pœna , vœ ignorantie , & vœ culpe ; vœ culpe triplex , originalis , actualis , & venialis ; sine isto triplexi vœ fut B. Virgo Maria . Dicendo ergo Angelus ad Mariam AVE , & simul dixit : A Te Maria , omne VÆ peccati est , tam originalis , quam actualis : ita Fulbertus Carnotensis relatus à glossa :*

AVE

Ave Maria electa, & insignis inter filias, quæ immaculata semper exististi, ab exordio tuae creationis. Post Ave, dicit Angelus Mariam gratia plenam. Quæstio est: quæ est illa gratia, qua plenam esse Mariam Angelus afferit? S. Fulgentius respondet; esse gratiam primæ innocentiae, quæ in Maria semper permansit: *Cum Angelus dicit; gratia plena, ostendit ex integro iram exclusam primæ sententia, & plena benedictionis gratiam restitutam.* Ita Fulgentius; desuper exclamat S. Anselmus lib. de Concept. V. cap. 12. *O benedicta inter mulieres, quæ Angelos vincis puritate;* propterea Angelus dicit ad Mariam; *Invenisti enim gratiam:* non dixit accepisti, sed invenisti: *Ut significaret equidem, quod sola Maria fuit, quæ illam gratiam invenit, quam per dederat protoplastæ, quæ originalis fuit,* inquit Biel serm. 1. de Concept. Addit quoque Angelus: *Spiritus Sanctus superveniet in te:* desuper Lyrantus: *Bene dixit superveniet in te, quia prius venerat Spiritus Sanctus super Virginem adhuc in utero Matris existentem, illam ab originali preservando.*

CONCEPTUS IV.

Ezechiel mirabilem suam visionem describit cap. 1. *Quasi Asperctus lapidis sapphiri similitudo Throni, & super similitudinem Throni similitudo quasi aspectus hominis desuper.* Thronus hic B. Virgo est, aspectus hominis in throno, est Verbum incarnatum Christus Jesus; thronus Maria V. similis lapidi sapphiro dicitur, cui sapphiro? Sapphirus diaphanus est, undique clarus, & fulgens, Mariam undique claram, fulgentem, nitidam, albescensem, immaculatam designat: ita Galatinus lib. 7. cap. 18. *Similitudo Throni, vel solis, sive sedes, est gloriola Mater Messie, super hanc similitudine hominis, qui est Dei filius incarnatus, seu Messias.* Dicit aspectum similem sapphiro, ut innuat intemeratam Virginis puritatem, ut enim sapphirus est diaphanus, & clarus, ita Virgo semper fuit immaculata, & clavisima absque originali peccato.

CONCEPTUS V.

S. Joannes Apoclyp. 12. narrat, se vidisse quid portentosum & mirabile: *Signum magnum apparuit in celo, Mulier amicta sole, & luna sub pedibus ejus, & in capite ejus corona stellarum duodecim.* Visionem hanc Joannes vocat signum, signum inquam Astrologicum, id est; unum ex 12. planetis, quæ Zodiacum componunt; quas planetas sol de mense in mensem versat atque invisit: & vocat

S. Joan-

S. Joannes Visionem illam: Signum magnum, id est, mirabilem siderum concurrentiam ac constellationem, sed in quo sita est hæc mirabilis siderum concurrentia? indicat eam S. Joannes: nempe in concursu solis & lunæ, sol & luna, in splendore, & ortu suo simul comparent. Observant nunc Astrologi, quando sol cum luna convenit, simul stant & oriuntur, tunc lunam neque eclipsim neque umbram pati. Lunæ sèpius comparatur B. V. Maria, *pulchra ut Luna*, ut primum hæc Luna orta est, in instanti Conceptionis Virginis vidit S. Joannes solem gatiæ divinæ cum Virgine Maria concurrisse, in quo concursu Eclipsis & tenebræ non coincidunt, ac significatur; Mariam Virginem in instanti, & momento conceptionis suæ, eclipsim, ac defectum noxæ alicujus passam non fuisse, umbras peccati non sustinuisse; sicque sine Originali peccato conceptam esse.

CONCEPTUS VI.

Advertit quoque S. Bernardus serm. in signum magnum: S. Joannem signatè describere sub pedibus Mulieris visæ, lunam positam. *Luna sub pedibus ejus*: Cur sub pedibus est Luna? Lunam noscimus menstruè deficere, sunt & qui maculas in Luna notant: Luna ergo sub pedibus Virginis Mariæ, defectus, & maculæ, non sunt in, sed infra Mariam, amicta est sole & stellis, tota est luminosa, tota clara, tota lucida, sine peccato, sine macula originalis delicti. Ita Bernardus citatus: *Defectus omnis sub ea, & quidquid fragilitatis, seu corruptionis est, excellentissima quadam sublimitate præ cæteris omnibus excedit, & supergreditur creaturis.*

CONCEPTUS VII.

Dilectus Cantic. I. Dilectam suam: quæ MARIA est, dicit cubare in meridie: *Ubi cubes in meridie*. Cur rectè Meridiem Virginis assignat, cur non mane, vel vespere, quod aptius est ad quietem? Doctissimus Velasquez advertit: In meridie, soles lucem esse clarissimam, & calidissimam, meridiem ergo assignat Sponsæ, omnimodam ejus claritatem, puritatem, ac luminis gratiarum splendorem indicando: Ita S. Bernardus in cap. I. Cantic. *Candidissimus sanè & altissimus hujus mulieris amictus, cuius omnia tam excellenter irradiat a noscuntur, ut nihil in ea, non dico tenebrosum, sed obscurum saltet, vel minus lucidum,*

dum, sed ne repidum quidem aliquid, aut non ferventissimum liceat suspicari. Quippe cum in meridiana luce nullæ umbræ, nulla omnino caliginis vestigia conspiciuntur, perfectæ, & omnimodæ puritatis, meridie imago est; ac proinde ad primævam illam mundiciam & pulchritudinem, in qua sive cœlestes Spiritus, sive primi parentes creati sunt, MARIA opportunè refertur, uti ad Adami innocentiam Mariam retulit Petrus Damiani in Serm. de Assumpt. *In meridiano lumine, ille primus Parens creatus est, factus ad imaginem conditoris.* Sine macula ergo concepta est B.V. Maria, uti concludit Regius Psaltes, Psal. 45.

CONCEPTUS VIII.

Adjuvabit eam, mane, diluculo. Quod est illud Mane & diluculum? Respondebat S. Hieronymus: Ortus est matutinus, instans conceptionis B. Virginis, tunc jam patrocinatus est Deus, suspectias tulit, præelectam suam matrem à peccato Originali præservando.

MARIAM ergo Virginem sine macula conceptam devotissimè non tam hodiè quām iudeis, tota vita nostra colamus, veneremur,

Epilogus.

ut ipsius Patrocinio à maculis peccatorum, vera contritione abluti, mundi, ac puri, coram tremendo tribunali stricti

DEI Judicis aliquando compareamus.

D IN